

Suoluntuontotyypin tavoitteet 2030 ja 2050

Mikko Kuusinen, YM

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet

Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministerie

Yleistä

- Laajapinta-alaisin luontotyyppiryhmä: kokonaispinta-ala 6,2 milj. ha (n. 45 % kaikista luontotyypeistä), josta 2,8 milj. ha ei-hyvässä tilassa (n. 68 % kaikista luontotyypeistä)
- Kun luontotyyppien päällekkäisyydet on poistettu: kokonaispinta-ala 4,7 milj. ha, josta 2,3 milj. ha ei-hyvässä tilassa
- Eriyisen laaja-alaisia luontotyyppisiä ovat aapasuot, boreaaliset keidassuot, puustoiset suot sekä vaihettumis- ja rantasuot
- Myös useita pienialaisia, harvinaisia ja uhanalaisia luontotyyppisiä
- Soiden ennallistamisen kustannukset keskimäärin 1 000 € / ha. Ennallistamisen vaikutus vähäpuustoisilla soilla ulottuu keskimäärin 3 x ennallistetulle alueelle
- Ennallistamisasetuksen tavoitteiden saavuttaminen erittäin haasteellista. Edellyttää sääntelytoimenpiteitä, joilla laaja-alaisia vaikutuksia, esim. ojituskiellot. Valtion maiden suot myös avainasemassa

Suoluentotyyppien ennallistamisen kokonaistavoitteet

- Tavoitteena v. 2026-2030 5 v aikana ennallistaa yhteensä 65 000 ha, jonka vaikutuspinta-ala n. 130 000 - 150 000 ha:
 - MHLP: 4 000 ha / vuosi
 - MH Metsätalous: 5 000 ha / vuosi
 - Yksityismaat: 4 000 ha / vuosi
- Kokonaistavoite v. 2050 mennessä 700 000 ha eli noin 30 % ei-hyvässä tilassa olevasta pinta-alasta
- Neljän laaja-alaisimman luontotyyppin osalta asetuksen mukaista ennallistamispinta-alaa (80-90 %) ei tavoitella
- Muiden pienialaisten suoluentotyyppien osalta toimitaan asetuksen mukaisesti eli asetetaan 90 % ennallistamistavoite v. 2050 mennessä

Miksi asetuksenmukaista pinta-alaa ei tavoitella?

- Resurssit eivät riitä edes pitkällä aikavälillä ja kustannukset olisivat kohtuuttomat suhteessa saavutettavaan hyötyyn
- Luonnon monimuotoisuuden turvaamisen kannalta on mielekkäämpää kohdentaa ennallistamistoimet ja resursointi tasaisemmin kaikkiin luontotyyppiryhmiin, eikä vain muutamiin hyvin laajapinta-alaisiin suoluontotyyppeihin
- Noin 700 000 ha suopinta-alan oikein kohdennettu ennallistamisen voitaisiin arvioida olevan riittävä tavoiteltaessa suoluontotyyppien hyvää tilaa v. 2050 => samalla parannetaan myös sisävesien ja Itämeren tilaa

Toimenpiteet

- Laaditaan kokonaissuunnitelmat soiden ennallistamisen ja suoluontotyyppien suojelun tehostamiseksi v. 2030 ja 2050 mennessä
- Ennallistetaan kaikki suojelualueiden ennallistamista edellyttävät suot ja suojelualueiden ulkopuolella kohdennetaan ennallistamistoimet erityisesti valtion maiden soille
- Kielletään soiden uudisojitus
- Otetaan käyttöön riittävät (lakisääteiset) ohjauskeinot soiden kunnostusojituksen säätelämiseksi (vaatii selvityshankkeen)
- Suoluontotyyppien kokonaistavoitteita täsmennetään ennallistamissuunnitelmaa päivitettäessä v. 2032 ja 2042